

Knuffelschorpioen bijgezet in dode-dieren-met-een-Verhaal

Kees Moeliker [directeur, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; moeliker@hetnatuurhistorisch.nl]

Bram Langeveld [conservator, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; langeveld@hetnatuurhistorisch.nl]

Op 27 augustus 2021 werd in de coronateststraat van Zuidland een medewerker van GGD Rotterdam-Rijnmond in zijn hand geprikt door een schorpioen. Het venijnige spinachtige diertje was in de teststraat uit een doos met knuffels gekropen. Dat speelgoed kregen kinderen nadat ze op corona getest waren. Zo'n wattenstaafje veel te diep in je neus is immers geen pretje. Het gif van de schorpioen bezorgde de 29-jarige Ahmad Al Afandi een uitermate pijnlijke arm die in het Maasstadziekenhuis behandeld moest worden. Dit opmerkelijke voorval (Rijnmond 2021) trok onze aandacht en dankzij Mark de Boer (conservator vissen, reptielen, amfibieën en ongewervelden bij Diergaarde Blijdorp) heeft de schorpioen nu een plaats in de tentoonstelling Dode-dieren-met-een-Verhaal in Het Natuurhistorisch.

Chinese gouden schorpioen

Moedige GGD-testlocatiemedewerkers vingen de schorpioen met een koffiebekertje, waarna Ahmad samen met zijn aanvaller per ambulance naar het Maasstadziekenhuis werd gebracht. Daar bleek gelukkig alleen pijnstilling nodig. Experts van Reptielenzoo Serpo stelden op basis van foto's vast dat het om de Chinese gouden schorpioen (*Mesobuthus martensii*) gaat. Deze kleine schorpioen (tot 6 cm lengte) komt van nature voor in het noordoostelijk deel van China (mogelijk net tot in Mongolië) en op het Koreaans Schiereiland. De soort heeft voorkeur voor subtropische en vochtige omgevingen en heuvels met een open

▲ De knuffelschorpioen (NMR 9939-189701) is droog geconserveerd op een speld. (Het Natuurhistorisch)

▲ De knuffelschorpioen (NMR 9939-189701) ingebed in de originele GGD-knuffel. (Het Natuurhistorisch)

vegetatie. In zijn verspreidingsgebied komt het dier ook voor in de buurt van bebouwing en nederzettingen, zoals in tuinen, spleten in muren en in holen in de grond. Het is tegenwoordig een bedreigde soort in China, als gevolg van habitataantasting en overexploitatie (Qi *et al.* 2004, Shi *et al.* 2007). Het bijna vijf centimeter grote diertje dat tussen de knuffels uit China mee naar Nederland lifte, werd overgebracht naar Diergaarde Blijdorp, waar het overleed. Naar goed gebruik schonk de dierentuin het dode dier aan Het Natuurhistorisch. Het museum prikte de aanwinst op een speld, gaf het catalogusnummer NMR 9939-189701 en de naam 'Knuffelschorpioen'.

Met knuffel

Om het museumstuk te completeren overhandigde Ahmad Al Afandi samen met GGD teststraatcoördinator Kirstin Voogd de originele coronaknuffel aan museumdirecteur Kees Moeliker. In het museum, bij de aanblik van de inmiddels gedroogde schorpioen, verklaarde de uit Syrië afkomstige arts: "Ik had niet gedacht dat ik ooit in Nederland door een schorpioen aangevallen zou worden." Moeliker beaamde dat omdat schorpioenen van nature niet in Nederland voorkomen, "laat staan in coronateststraten".

Voor het museum is het een mooie aanwinst die laat zien dat internationaal

transport verrassende verstekelingen kan opleveren op bijzondere plekken. De knuffelschorpioen is niet de enige clandestiene passagier uit China die Het Natuurhistorisch in de collectie heeft. In 2018 kwam de Bol-punt-com Gekko (*Hemidactylus frenatus*; NMR 9988-850) binnen, gemummificeerd in een gloednieuwe handschoen, en in 2013 ontving het museum een nog levende bananenspin (*Heteropoda venatoria*; NMR 9939-6282) uit een container met in China gefabriceerde kleding (Decae & Moeliker 2013). ◀

Literatuur

- Decae, A.E. & Moeliker, K. 2013 - Containerverstekelingen opgenomen in de collectie - Straatgras 25(2): 35
- Qi, J.-X., Zhu, M.-S. & Lourenço, W.R. 2004 - Redescription of *Mesobuthus martensii martensii* (Karsch, 1879) (Scorpiones: Buthidae) from China - Revista Ibérica de Aracnología 10: 137-144
- Rijnmond 2021 - Schorpioen verbergt zich in lading knuffels bestemd voor coronateststraat en prikt medewerker - rijnmond.nl/nieuws/1370655
- Shi, C.-H., Huang, Z.-S., Wang, L., He, L.-J., Hua, Y.-P., Leng, L. & Zhang, D.-X. 2007 - Geographical distribution of two species of *Mesobuthus* (Scorpiones, Buthidae) in China: Insights from systematic field surveys and predictive models - The Journal of Arachnology 35: 215-226